

RETSHJÆLPEN
KØBENHAVNS RETSHJÆLP
GRUNDLAGT 1885

Retsbureauets kontorer ligger på første- og anden salen i Københavns Kommunes ejendom på hjørnet af H.C. Andersens Boulevard og Stormgade.

BERETNING

2015

Retshjælpen

Københavns Retshjælp

Stormgade 20, 1. sal
1585 København V

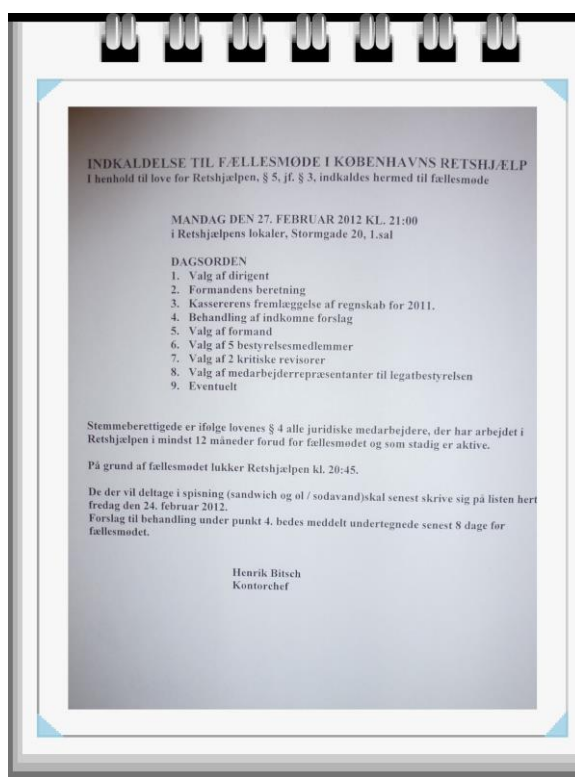
Åbent mandag – torsdag kl. 19 – 21
Fredag kl. 19 - 20

RETSHJÆLPENS FORMÅL

Københavns Retshjælp er grundlagt i 1885 og fejrede således i 2010 sit 125 års jubilæum. Retshjælpens formål har grundlæggende ikke ændret sig. Institutionens oprindelige navn var ”**Studentersamfundets Retshjælp for Ubemidlede**”. Trods navneskifte i 1979 er det fortsat Retshjælpens formål at tilbyde juridisk bistand til personer, der ikke kan betale for sådan bistand på normale vilkår.

RETSHJÆLPENS STRUKTUR

Retshjælpen er organiseret som en forening med en generalforsamling, kaldet ”fællesmødet”, på hvilket alle juridiske medarbejdere, der har arbejdet i Retshjælpen i 12 måneder forinden, har stemmeret. Der vælges en bestyrelse på 6 medlemmer, der kan suppleres af op til 3 yderligere medlemmer efter bestyrelsens egen bestemmelse. Den nuværende bestyrelse omfatter 9 medlemmer. Retshjælpens administrative ledelse varetages af kontorchefen.

Sagsbehandlingen ledes af to fuldmægtige på hver aften, hvor Retshjælpen har åben. Fuldmægtigene, der alle er rutinerede jurister, gennemser og overrefererer de skrivelser og dokumenter, som udfærdiges af de øvrige juridiske medarbejdere.

Den væsentligste arbejdsbyrde bæres af de mange frivillige, ulønnede medarbejdere, ca. halvdelen færdiguddannede jurister og ca. halvdelen studerende, der møder en aften om ugen omkring kl. 18:30-19, og arbejder til alle klienter er ekspederet. Dette kan undertiden vare til kl. 22:30 - 23.

Retshjælpen kan til stadighed glæde sig over, at institutionen anses for en attraktiv arbejdsplads blandt yngre kandidater og studerende, til trods for, at arbejdet ikke er lønnet og finder sted om aftenen. Der er således fortsat stor tilstrømning af interesserede yngre jurister. Da Retshjælpen i efteråret 2013 kunne udvide sine lokaler med tre nye kontorer, blev det muligt at antage væsentlig flere af de interesserede. Det bidrager formentlig til interessen for arbejdet, at der oftest er et godt kammeratskab mellem medarbejderne på de enkelte aftener, og at mange derfor ser frem til at mødes i Retshjælpen den ene aften om ugen.

HVEM KAN FÅ HJÆLP

Betingelserne for at få gratis juridisk bistand i Retshjælpen er som udgangspunkt, at klienten ikke har en årsindtægt, der overstiger de beløbsgrænser, der gælder for ansøgning om fri proces. Bekendtgørelsen om offentlig retshjælp fra 2014 inddeler retshjælp i tre trin efter sagens og retshjælpens omfang og fastslår, at alle borgere principielt har ret til helt grundlæggende mundtlig rådgivning (trin 1). De områder, hvor Retshjælpen kun yder begrænset rådgivning, er følgende

- Hvor den radsøgende er erhvervsdrivende og spørgsmålet er af overvejende erhvervsmæssig karakter.
- Hvor den pågældende er sigtet eller tiltalt i en offentlig straffesag
- Hvis der er tale om en injuriersag.

Som det vil fremgå af denne beretning, er arbejdsområdet for Retshjælpen overvejende visse privatretlige forhold såsom lejeret og familieretlige tvister, samt desuden i vidt omfang sager vedrørende udlændingeloven og dertil relaterede områder.

Grænserne for fri proces var i 2015 en bruttoindtægt, der for enlige ikke måtte overstige 304.000 kr., for par 386.000 kr. Der tillagdes yderligere 53.000 kr. for hvert barn under 18 år, som ansøgeren forsøger. For 2016 er grænserne ændret til henholdsvis kr. 308.000, 391.000 og 53.000

HVORDAN FÅR MAN RETSHJÆLP?

Retshjælpen er åben for personlig henvendelse på alle hverdagsaftner. Mandag – torsdag er åbningstiden fra kl.19-21 og fredag kl. 19-20. Lokalerne åbnes kl. 18:30 og klienter kan således få et ekspeditionsnummer fra dette tidspunkt. Sagsbehandlingen påbegyndes normalt kl.19. På enkelte aftener lukkes Retshjælpen tidligt, eksempelvis ved afholdelse af interne kurser.

Retshjælpen holder lukket når der er valg, samt onsdag før Skærtorsdag, fredag efter Kristi Himmelfartsdag, 1. maj, Grundlovsdag, Sankt Hans Aften og mellem Jul og Nytår.

I åbningstiden kan Retshjælpen kontaktes på **33 11 06 78**. Der findes endvidere en hjemmeside med oplysninger, www.retshjaelpen.dk

RETSHJÆLPENS VIRKSOMHED I 2015.

I løbet af 243 åbningsdage er der i Retshjælpen mødt i alt 11.222 radsøgende, hvoraf godt halvdel var nye. 4772 henvendte sig telefonisk i åbningstiden for at få juridisk rådgivning; disse tal dækker såvel nye henvendelser som henvendelser i verserende sager. Desuden er modtaget 5644 breve, og Retshjælpen har selv afsendt 10 858 breve; begge dele dækker såvel korrespondance med radsøgende som med modparter. Gennem året har konstant været tilknyttet knap 180 jurister og jurastuderende, der som rådgivere samlet har præsteret i alt 10858 mødeaftener, der anslås til ca. 32.500 M/K-timer.

Retshjælpens ”ambulancetjeneste”, der efter anmodning besøger radsøgende, der af helbredsmæssige grunde ikke selv kan komme i Retshjælpen, har i 2015 haft 10 nye radsøgende, og der i alt aflagt 15 hjemmebesøg.

Der er i alt åbnet 4824 sager i 2015, hvilket er en stigning på 6 % i forhold til foregående år. Stigningen er en fordobling i forhold til foregående år, men her må nok tages i betragtning, at fokus på registrering af sagskategorier for at opfylde Civilstyrelsens krav herom kan have ført til højere grad af registrering af ukomplicerede rådgivninger. Sammenligning af antallet af nye radsøgende med antallet af åbnede sager viser dog stadig at ikke alle fremmøder resulterer i åbning af en sag.

Et betydeligt antal af henvendelserne til Retshjælpen kan afsluttes med rådgivning samme dag. Men et stort antal sager kræver behandling over længere tid – enkelte i helt op til 5 år. Og nogle må henvises til en af Retshjælpens 3 faste advokater. I 2015 var der tale om i alt 44 sager, som vurderedes at kunne kræve iværksættelse af egentlige retsskridt ved advokat; hvilket er noget færre end sidste år. Hertil kommer 11 sager, der i henhold til den reglerne om småsager kunne anlægges ved domstolene uden medvirken af advokater.

I alt 4397 sager er i Retshjælpens Edb-system (ADVOPRO) registreret som afsluttet i 2015. I henhold til Civilstyrelsens vejledning er 343 vurderet som kategori 3, 1095 som kategori 2 og 2778 som kategori 1, medens 151 sager ikke er placeret på kategori.

Detaljerede oplysninger om Retshjælpens virksomhed fremgår af tabellerne side 9 og 10. Efter en stigning i søgningen frem til 2011 synes aktiviteten at have stabiliseret sig på et lidt højere niveau, og åbningsaftenerne er desværre stadig præget af betydelig ventetid for de rådsøgende og hyppigt lange aftener for rådgiverne, der også skal passe deres arbejde og studier i dagtimerne

VEDLIGEHOJDELSE AF DEN FAGLIGE STANDARD

De større advokatfirmaer i København har også i 2015 været hjælpsomme over for Retshjælpen ved at stille kursuslokaler og forplejning til rådighed for heldagsarrangementer med op til 70 - 80 deltagere. I 2015 har Retshjælpen således kunnet afholde kursus i lejeret hos Advokatfirmaet Gorrissen Federspiel og i ansættelsesret hos Advokatfirmaet Plesner.

Retshjælpen håber fortsat på de større advokatfirmaers velvilje til at stille faciliteter og undervisere til rådighed for større kurser for Retshjælpens medarbejdere.

Udover kursusaktiviteten anvendes betydelige midler på faglitteratur, særligt on - line lovsamlinger og domssamlinger.

ANDRE BEGIVENHEDER I RETSHJÆLPEN

Udvikling af IT og brug af email.

Retshjælpen har altid forsøgt at sikre en høj kvalitet i rådgivningen ved at alle breve og andet skriftligt, såsom testamenter, ansøgninger o.l., der bliver sendt fra Retshjælpen, er revideret af en af de to ledende medarbejdere, der er på hver aften. Dette har ført til, at Retshjælpen indtil nu har holdt fast ved, at benytte sig af breve ved kommunikation udadtil. Den teknologiske udvikling og de stadige portoforhøjelser har dog medført, at Retshjælpen nu har besluttet at gå over til at anvende email i betydeligt omfang.

De tekniske udfordringer ved at gennemføre dette, vel at mærke uden at kontrollen og kvaliteten svækkes, har været betydelige. Retshjælpens mest IT kyndige interne medarbejdere har, sammen med ekstern bistand, arbejdet intenst med dette i 2015 og det er forventningen, at Retshjælpen i 2016 i betydeligt omfang vil kunne anvende email også i den almindelige sagsbehandling.

Sideløbende er der oprettet et intranet, der vil forbedre muligheden for faglig kommunikation mellem medarbejderne med oplysning om nye afgørelser, lovændringer m.v.

Samarbejde om mediation.

Retshjælpen har indgået en samarbejdsaftale med foreningen Nordiske Mediatorer. Mediatorerne tilbyder at mediere vederlagsfrit i sager, hvor Retshjælpens klient og modparten er villige hertil.

Retshjælpen sørger for henvisningen og mediation kan finde sted i Retshjælpens lokaler.

Selvom mange af Retshjælpens sager indebærer en konfrontatorisk situation mellem parterne, er samarbejdet kommet godt fra start, og det er håbet, at et stigende antal sager vil kunne løses på denne måde fremover.

BEMÆRKESESVÆRDIGE SAGER

Bordelvirksomhed i boliglejemål.

En lejer, der havde boet i et lejemål i København i knap 14 år, skulle på et længere ophold hos sin søster på Lolland og accepterede derfor at låne sin lejlighed ud til en person, som lejereren kun kendte overfladisk. Under lejerens fravær blev lejemålet anvendt til bordelvirksomhed, hvilket førte til at politiet blev tilkaldt. Da udlejer modtog underretning herom, truede udlejer med at ophæve lejemålet.

Lejer henvendte sig i Retshjælpen, der fik overtalt udlejer til at acceptere, at lejer blev meddelt en advarsel og naturligvis forpligtede sig til at sørge for, at lejligheden ikke igen blev anvendt til sådan virksomhed.

Tilbagebetalingskrav vedrørende kontanthjælp.

En klient modtog kontanthjælp i gennem ca. 2 år. Da myndighederne konstaterede, at hun samtidig havde haft indtægter fra en privat pensionsordning, stillede kommunen krav om tilbagebetaling af ca. 240.000 kr. med hjemmel i lov om en aktiv socialpolitik m.v., da kommunen bl.a. fandt hendes forbrug ”uforsvarligt.”

Retshjælpen klagede herover først til kommunen der nedsatte kravet og så til Ankestyrelsen, der traf afgørelse om, at kravet helt skulle bortfalde. Kommunen accepterede denne afgørelse således at kravet blev frafaldet helt.

Nægtelse af opholdstilladelse til moderen til en mindreårig dansk statsborger.

Retshjælpen har i nogle år bistået en kvinde, der ikke er EU –borger, men har et lille barn, der er født i Danmark og er dansk statsborger, i det faderen er dansk. Moderen ønsker at få opholdstilladelse i Danmark, hvilket Retshjælpen har forsøgt at hjælpe med, bl.a. med henvisning til den såkaldte Zambrano –dom, om en tredjelands borger, der ikke kunne tvinges til at forlade Belgien, da han havde to små børn, der var EU – borgere, som han forsørgede, og som derfor reelt ville afskæres fra, at være sammen med ham, og dermed at udøve deres familieliv på EU –territorium. De danske myndigheder har gentagne gange afvist, at meddele opholdstilladelse. Retshjælpen har derfor nu sendt sagen til EU –kommissionen, Generaldirektoratet for retlige anliggender, der vil vurdere sagen.

RETSHJÆLPENS ØKONOMI

Retshjælpens udgifter, der årligt beløber sig til ca. 3,5 millioner kr., afholdes ved hjælp af tilskud fra Civilstyrelsen, der administrerer de beløb, der af Folketinget hvert år bevilges til retshjælpsområdet.

Endvidere modtages tilskud fra Varelatteriets overskud og fra Justitsministeriets andel af Landbrugslotteriets overskud. Retshjælpen modtager fra tid til anden også privat donationer fra fonde og legater, samt fra erhvervsvirksomheder, som det bl.a. var tilfældet i 2013 og 2014, hvor ISS Koncernen støttede Retshjælpen i betydeligt omfang, jf. tidligere årsberetninger.

Endvidere har Københavns Kommune i nu knap 70 år stillet lokaler til rådighed for Retshjælpen for en husleje, der kun er nominal.

25 år i Retshjælpen.

Maria Henriksen har nu været ansvarlig for rengøringen i Københavns Retshjælp i 25 år. Jubilæet blev markeret med formiddagskaffe i Retshjælpen, hvor formanden, professor Eva Smith overrakte en check som Retshjælpens påskønnelse af en særdeles grundig og pålidelig indsats gennem årene.

Faktisk drejer det sig om adskilligt mere end de 25 år, idet Maria har haft sin gang i Retshjælpen

siden kort efter sin ankomst til Danmark som flygtning fra Pinochets Chile i 1974. Først som medhjælp ved den årlige hovedrengøring og som ferieafløser, og da rengøringshjælpen gennem næsten 30 år, fru Nielsen, i 1991 trak sig tilbage overtog Maria hvervet, der målt i timer er en halvdagsstilling, som varetages ved siden af en stilling som pædagog i en privat daginstitution. Maria Henriksen regner med at kunne slå sin forgængers ansættelsesperiode, hvilket Retshjælpen er særdeles tilfreds med.

Retshjælpens legat har i øvrigt også påskønnet Maria Henriksens arbejde ved tildeling af en legatportion.

RETSHJÆLPE LEDELSE

På fællesmødet 23. februar 2015 valgtes følgende bestyrelse:

Eva Smith, professor dr. jur. (formand)
Kristian Weber, advokat
Mai-Brit Campos Nielsen, advokat
Kirstine Rosendahl Poulsen, advokat.
Sophia Tarrow, anklagerfuldmægtig, ph. d.
Rasmus Moth, fuldmægtig, cand jur.

Bestyrelsen har i medfør af lovenes § 5 suppleret sig med yderligere følgende medlemmer:

Søren Axelsen, byretspræsident
Torben Jensen, generalsekretær
Tobias Steinø, advokat.

Revisionen varetages uændret af Deloitte, samt af de to kritiske revisorer advokat Asger Larsen og landsdommer Karen Anke Tørring, der har afløst dommer Torben Hvid.

TAK TIL VORE BIDRAGYDERE

Retshjælpens bestyrelse retter en varm tak til Varelotteriet, Landbrugslotteriet og Københavns Kommune for deres støtte til Retshjælpens arbejde.

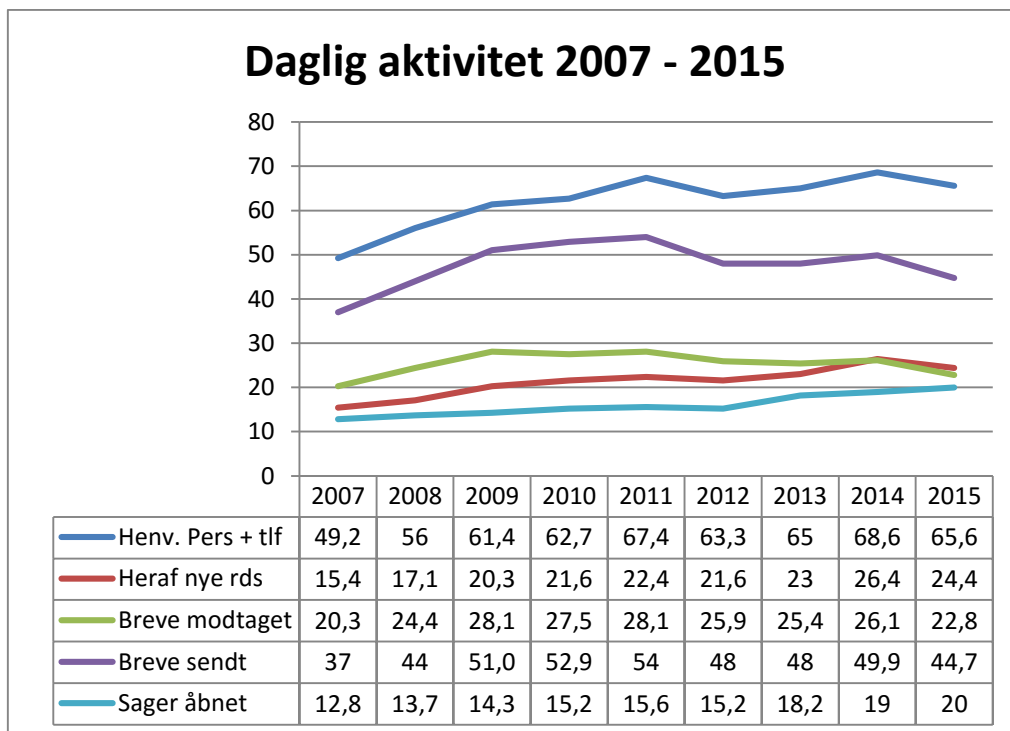
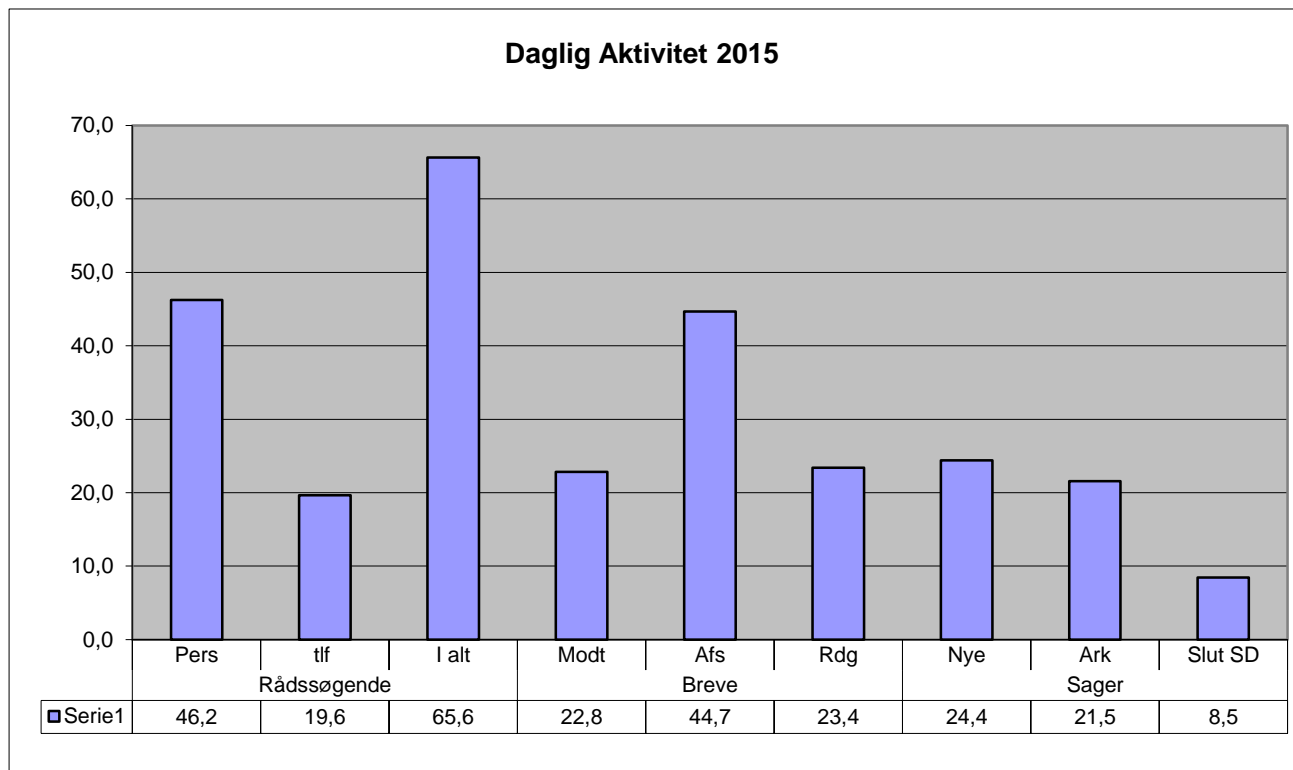
KØBENHAVN, FEBRUAR 2016

BESTYRELSEN FOR KØBENHAVNS RETSHJÆLP

Eva Smith, formand Kristian Weber Mai-Brit Campos Nielsen Kirstine Rosendahl Poulsen

Sophia Tarrow Rasmus Moth Søren Axelsen Torben Jensen Tobias Steinø

Bilag: TABELLER OG OVERSIGTER OVER RETSHJÆLPENS VIRKE.

Sagstyper behandlet i Københavns Retshjælp 2007 – 2015

Sagstype/År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ikke tildelt	2,9	4,2	4,7	3,4	2,7	2,9	4,0	4,3	99	142	172	130	100	127	182	208
Forældremyndighed/samkvem	3,1	3,0	3,2	2,5	2,6	3,1	2,9	2,5	106	100	116	98	96	136	132	119
Faderskabssager	0,3	0,2	0,2	0,4	0,2	0,2	0,3	0,2	11	7	6	14	7	9	13	8
Separation og skilsmisse	4,0	4,6	4,7	3,9	5,1	4,7	4,2	3,9	137	155	173	149	190	206	193	189
Underholdsbidrag	0,3	0,5	0,4	0,4	0,6	0,3	0,5	0,7	11	16	14	14	21	15	23	35
Ægtepagt	0,5	0,7	0,5	0,5	0,5	0,3	0,6	0,5	17	25	18	19	18	15	26	24
Testamente	2,4	2,0	2,3	2,3	1,5	1,6	1,6	1,3	81	67	83	87	55	71	72	61
Bodeling, arve- og skifteforh.	3,2	3,1	2,7	3,1	3,8	3,4	3,7	3,2	110	105	100	116	143	150	170	154
Andre familieretlige sager	2,1	2,3	2,1	2,2	2,5	2,4	2,3	2,9	71	77	78	85	92	107	106	140
Familieretlige sager i alt	18,8	20,6	20,7	18,8	19,4	19,0	20,1	19,4	643	694	760	712	722	836	917	938
Afbetaling	1,4	1,5	1,1	1,1	1,0	1,0	0,8	1,4	47	51	40	42	39	42	37	69
Inkasso	12,5	11,5	10,8	10,8	11,6	9,2	10,2	10	423	388	395	407	434	405	463	482
Forsikringsforhold	2,3	2,0	2,5	2,6	2,7	2,2	2,6	2,3	77	68	91	99	102	95	120	111
Husleje- og boligsager	19,9	20,5	20,7	22,7	22,8	23,4	25,2	24,5	678	696	763	860	855	1038	1153	1185
Funktionærsager	2,4	2,6	2,4	1,7	1,8	1,9	1,5	1,8	82	87	90	64	66	82	69	87
Andre ansættelsesforhold	5,4	5,3	5	4,7	6,4	5,3	5,2	5,3	182	178	182	179	238	233	237	257
Feriespørgsmål	0,3	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	10	10	18	10	11	15	18	14
Erstatning u.f. kontrakt	4,9	4,4	4,3	4,4	3,3	3,2	3,7	3,4	167	149	158	166	123	143	168	165
Gældssanering	2,1	2,3	1,7	1,3	1,2	1,3	0,9	1,1	72	78	64	51	46	58	42	55
Andre civilretlige sager	5,3	4,9	5,2	6,2	4,7	5,0	4,9	5,5	178	166	191	233	175	219	223	264
Civilretlige sager i alt	56,5	55,3	54,2	55,8	55,8	52,8	55,4	55,6	1916	1871	1992	2111	2089	2330	2530	2689
Patientklage	1,0	1,2	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,2	34	41	39	44	49	61	67	58
Skattesager	0,8	0,8	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,3	26	28	49	54	56	64	74	63
Sociallovgivning	9,6	8,6	8,0	8,9	8,3	8,4	7	5,3	326	291	293	338	309	372	321	255
Opholdstilladelser/indfødsret	8,1	6,9	8,3	7,6	7,7	9,8	7,8	9,7	273	232	305	288	286	432	355	468
Straffesager	1,6	1,5	1,7	1,5	2,1	3,1	2,2	2,9	54	50	62	57	79	137	98	139
Andre offentlige sager	3,5	4,9	4,1	4,6	3,7	4,0	4,2	4,4	117	164	152	175	139	178	191	214
Offentretlige sager i alt	24,6	23,9	24,5	25,2	24,6	28,2	24,3	24,8	830	806	900	956	918	1244	1106	1197
Sager indgået i året									3389	3371	3652	3779	3729	4410	4553	4824

Fordeling på sagstyper 2015

- Familieret
- Afbet. inkasso, forsikring
- Husleje og bolig
- Ferie- og funktionærsager
- Andet civilretligt
- Sociallovgivning
- Udlændingeret
- Anden offentligret

